

**Factsheet handvat
'Gegevensuitwisseling in het
zorg- en veiligheidsdomein'**
een juridisch handvat voor Veiligheidshuizen

Belang handvat

Het delen van gegevens binnen het zorg- en veiligheidsdomein leidt nogal eens tot discussie en zelfs tot handelingsverlegenheid. Verschillende interpretaties van privacy wet- en regelgeving en onvoldoende kennis van de juridische kaders, liggen hieraan ten grondslag. Het handvat 'Gegevensdeling in het zorg- en veiligheidsdomein' biedt uitkomst. Vertegenwoordigers van ketenpartners, managers Veiligheidshuizen, VNG en VenJ hebben hierin gezamenlijk een eenduidige interpretatie van de geldende wet- en regelgeving opgesteld. Daarnaast beschrijft het handvat de voor elke partner geldende juridische kaders. Door het handvat te hanteren als basisdocument, kunnen procesregisseurs in de Veiligheidshuizen en professionals uit het zorg- en veiligheidsdomein voortaan eenduidig worden geadviseerd door hun juridisch medewerkers.

Doelgroep

Het handvat is bedoeld als richtinggevend document voor juridisch adviseurs, beleidsmedewerkers en degenen die verantwoordelijk zijn voor de inrichting van de informatiehuishouding en werkprocessen in het Veiligheidshuis. Het past de juridische kaders toe op de praktijk van de Veiligheidshuizen. Tegelijkertijd levert dit ook praktische handvatten op voor de omgang met gegevensdeling in andere samenwerkingsverbanden waarbij professionals uit het zorg- en veiligheidsdomein betrokken zijn.

Kernpunten handvat

Het handvat laat zien welke mogelijkheden er zijn om gegevens te delen tussen professionals in het zorg- en veiligheidsdomein. Het schetst ook een aantal belangrijke randvoorwaarden waaraan voldaan moet worden om die gegevensdeling mogelijk te maken. Hieronder de vier belangrijkste:

1. Bevoegdheidsverlening en verantwoordelijkheden

Een item dat steeds veel discussie oproept, is de wettelijke basis voor het Veiligheidshuis om gegevens te verwerken. De kern ervan is als volgt:

Omdat het Veiligheidshuis geen eigen wettelijke taak heeft, kan een medewerker van een Veiligheidshuis uitsluitend handelen op grond van de bevoegdheid van de partner die een casus aanbrengt. Er wordt gehandeld namens de aanbrengrer van de casus en niet op 'eigen' titel. Dit betekent dat de bevoegdheidsverlening van ketenpartners aan medewerkers in het Veiligheidshuis goed geregeld moet zijn. De werkgroep ontwikkelt modeldocumenten die ketenpartners kunnen gebruiken om de bevoegdheidsverlening goed te regelen.

2. *Gegevens-uitvraag bij intake en verrijking ten behoeve van triage*

Een tweede punt van discussie is de vraag welke gegevens op welk moment in het proces uitgevraagd mogen worden bij ketenpartners. Sommige Veiligheidshuizen hanteren als zij een casus binnen krijgen, een gestandaardiseerde uitvraag van gegevens bij alle partners. Dit staat op gespannen voet met het noodzakelijkheidsprincipe uit de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Het verrijken van gegevens mag, maar vraagt om maatwerk. De medewerker van het Veiligheidshuis zal steeds samen met de ketenpartner die de casus aanbrengt per casus moeten bepalen welke partners worden bevroegd. Als later een andere partner ook relevant blijkt, kan die alsnog bevroegd worden.

3. *Registratie in ICT-systemen*

Een derde issue is de zorgvuldige omgang met de registratie van gegevens. Uit onderzoek naar o.a. het gebruik van GCOS, is bekend dat er veel meer casusinformatie wordt vastgelegd dan is toegestaan. Het handvat benadrukt nogmaals de noodzaak voor Veiligheidshuizen om hun werkwijze hierop kritisch door te lichten. Een Veiligheidshuis handelt altijd namens één van de partners. Daarom moet de gegevensregistratie in de systemen van het Veiligheidshuis beperkt blijven tot de noodzakelijke regie-informatie, zoals een plan van aanpak met daarin de afgesproken interventies. De partners zijn verantwoordelijk voor het vastleggen van noodzakelijke gegevens in hun eigen dossiers en systemen.

4. *Afstemming met andere samenwerkingsverbanden*

In praktijk stemmen Veiligheidshuizen een casus af met bijvoorbeeld ZSM, of een ander Veiligheidshuis om te kunnen zien of de casus niet elders in behandeling is. Het verstrekken van gegevens door het OM vanuit ZSM aan het Veiligheidshuis is mogelijk, maar er moet gewaakt worden voor structurele gegevensdeling. Ook de samenloopdetectie met andere Veiligheidshuizen in GCOS is juridisch mogelijk. In beide gevallen geldt dat per casus bekeken moet worden of de uitwisseling hetzelfde doel dient als waarvoor gegevens eerder zijn verwerkt.

Het risico bij deze uitwisselingen is dat er al snel meer gegevens worden uitgewisseld dan is toegestaan. Daarom is een stapsgewijze uitwisseling van gegevens van belang. Dit kan door te werken op basis van een hit/no-hit-systeem. Bij een hit kan contact gezocht worden met de manager van het Veiligheidshuis of de betrokken casusregisseur. Beide partijen kunnen dan vanuit hun professionaliteit beoordelen of gegevensdeling gelegitimeerd is en welke gegevens noodzakelijk zijn om uit te wisselen.

Knelpunten in huidige wet- en regelgeving

Naar aanleiding van het handvat heeft de werkgroep ook een paar knelpunten benoemd in de huidige wet- en regelgeving, waar nader naar gekeken zou kunnen worden. Het gaat o.a. om de wenselijkheid om al dan niet een eigen wettelijke basis te creëren voor Veiligheidshuizen. Deze vraag moet bezien worden in de context van de bredere discussie over de wettelijke basis voor de regierol van het college van B&W. Andere knelpunten hebben betrekking op wettelijke kaders voor vroegsignalering en de ontwikkeling van informatieknooppunten.

Webtool en trainingen

Op basis van het handvat wordt een webtool ontwikkeld die procesregisseurs en professionals ondersteunt bij het beantwoorden van privacyvragen in hun werk. Doordat beiden gebruik gaan maken van dezelfde tool, op basis van hetzelfde handvat, kunnen interpretatieverschillen worden voorkomen en krijgen beiden een inkijkje in elkaars kaders.

Ook zijn er trainingen in ontwikkeling. Een voor juristen en beleidsmedewerkers van ketenpartners en gemeenten, gericht op het gebruik van het handvat in hun praktijk. En een voor procesregisseurs en professionals, gericht op een algemene introductie van het handvat en het gebruik van de webtool.